

*Udvalget om Konstitutionelle Anliggender
Formanden*

12.5.2022

Johan Van Overtveldt
Formand
Budgetudvalget
BRUXELLES

Irene Tinagli
Formand
Økonomi- og Valutaudvalget
BRUXELLES

Om: Udtalelse om gennemførelsesrapporten om genopretnings- og resiliensfaciliteten(2021/2251(INI))

Kære formænd

I forbindelse med ovennævnte procedure vedtog Udvalget om Konstitutionelle Anliggender (AFCO) på sit møde den 28. marts 2022 at afgive en udtalelse til Deres udvalg. På grund af sagens hastende karakter foreslog AFCO-koordinatorene udvalget at sende udtalelsen i form af en skrivelse.

På mødet den 28. april 2022 behandlede Udvalget om Konstitutionelle Anliggender sagen og vedtog sin udtalelse i form af en skrivelse med 22 stemmer for, 5 imod og 1 hverken for eller imod¹, hvori Budgetudvalget og Økonomi- og Valutaudvalget, som er korresponderende udvalg, opfordres til at optage deres forslag i det beslutningsforslag, de vedtager.

Med venlig hilsen

Antonio Tajani

¹ Til stede ved den endelige afstemning: Antonio Tajani (formand og ordfører for udtalelsen), Gabriele Bischoff (1. næstformand), Charles Goerens (2. næstformand), Giuliano Pisapia (3. næstformand), Loránt Vincze (4. næstformand), Gerolf Annemans, Vladimír Bilčík (for Esteban González Pons), Damian Boeselager, Leila Chaibi, Włodzimierz Cimoszewicz, Gwendoline Delbos-Corfield, Pascal Durand, Angel Dzhambazki (for Geert Bourgeois), Daniel Freund, Sandro Gozi, Brice Hortefeux, Laura Huhtasaari, Sophia in 't Veld (for Guy Verhofstadt), Victor Negrescu, Paulo Rangel, Domènec Ruiz Devesa, Jacek Saryusz Wolski, Helmut Scholz, Pedro Silva Pereira, Sven Simon, László Trócsányi og Rainer Wieland.

FORSLAG

I sine beslutninger af 16. februar 2017 om Europas fremtid understregede Parlamentet behovet for at forbedre Unionens evne til at handle og for at øge den demokratiske ansvarlighed og gennemsigtigheden af dens beslutningstagning, i betragtning af at fællesskabsmetoden er bedst egnet til Unionens funktionsmåde.

Konferencen om Europas fremtid har siden oktober 2021 bl.a. drøftet de demokratiske og forfatningsmæssige udfordringer, som Unionen står over for. Sådanne drøftelser er relevante for den institutionelle opbygning af genopretnings- og resiliensfaciliteten og den demokratiske kontrol, som Parlamentet bør udøve med udbetalinger af midler via de eksternt formålsbestemte indtægter under genopretnings- og resiliensfaciliteten.

Ved skrivelse af 13. oktober 2020 til formændene for Budgetudvalget og Økonomi- og Valutaudvalget afgav Udvalget om Konstitutionelle Anliggender sin udtalelse om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af en genopretnings- og resiliensfacilitet (COM(2020)0408 – C9-0150/2020 – 2020/0104 (COD)).

Udvalget om Konstitutionelle Anliggender har taget udkastet til betænkning af 17. februar 2022 fra Budgetudvalget og Økonomi- og Valutaudvalget om gennemførelsen af genopretnings- og resiliensfaciliteten (2021/2125 (INI)), i det følgende benævnt "udkast til betænkning", til efterretning.

I ovennævnte skrivelse af 13. oktober 2020 anmodede udvalget under behørig hensyntagen til princippet om institutionel balance om, at forordningen om genopretnings- og resiliensfaciliteten¹ skulle indeholde bestemmelser, der sikrer demokratisk kontrol og ansvarlighed. Nogle af disse bestemmelser er citeret i kursiv nedenfor og efterfølges af henstillinger fra udvalget:

- *"interessenthøringer på flere niveauer med repræsentanter eller myndigheder på regionalt og lokalt plan, økonomiske interesseorganisationer og arbejdsmarkedets parter, civilsamfundsorganisationer og andre relevante interessenter, også i forberedelsen af genopretnings- og resiliensplanerne, uden at dette medfører unødige forsinkelser i processen, i overensstemmelse med partnerskabsprincippet"*. I denne forbindelse beklager udvalget, som det fremgår af Parlamentets beslutning om kontrollen med genopretnings- og resiliensfaciliteten af 10. juni 2021, at mange medlemsstater ikke har eller kun i utilstrækkelig grad har inddraget de regionale og lokale myndigheder i udarbejdelsen af de nationale genopretnings- og resiliensplaner. I overensstemmelse med artikel 18, stk. 4, litra q), i forordningen om genopretnings- og resiliensfaciliteten insisterer udvalget på behovet for effektivt at inddrage den bredest mulige vifte af interessenter, herunder lokale og regionale organisationer, arbejdsmarkedets parter og NGO'er, i gennemførelsen og overvågningen af genopretnings- og resiliensfaciliteten. Udvalget opfordrer derfor til etableringen af en struktureret dialog med civilsamfundet på EU-plan, f.eks. gennem etableringen af et system af lokale EU-rådgivere som et middel til at mindske afstanden mellem dem og Unionen². Udvalget bemærker, at borgerne i Konferencen om Europas fremtid generelt antydede, at det

¹ Rådets forordning (EU) 2020/2094 af 14. december 2020 om oprettelse af et EU-genopretningsinstrument til støtte for genopretningen efter covid-19-krisen (EUT L 433 I af 22.12.2020, s. 23).

² Endelig Kantarrapport, s. 85

var nødvendigt at styrke forbindelserne mellem borgerne og de lokale institutioner³ for at øge gennemsigtigheden og kommunikere bedre med dem om konkrete EU-initiativer.

- *"Regelmæssig og rettidig rapportering og tilvejebringelse af information til Europa-Parlamentet og Rådet på samme vilkår, både skriftligt og gennem deltagelse af Kommissionens og medlemsstaternes repræsentanter i møder i Europa-Parlamentets kompetente udvalg"*. Udvalget glæder sig i denne forbindelse over, at der har fundet en regelmæssig dialog sted mellem Kommissionen og Parlamentet i overensstemmelse med artikel 26 i forordningen om genopretnings- og resiliensfaciliteten. Det insisterer på, at disse udvekslinger fortsat bør finde sted så ofte, som Parlamentet har anmodet om, og ikke mindre hyppigt end minimumsstandarden "hver anden måned", der er fastsat i artikel 26, stk. 1, i forordningen om genopretnings- og resiliensfaciliteten, og at Kommissionen er forpligtet til at tage hensyn til Parlamentets synspunkter. Udvalget understreger, at disse udvekslinger bør baseres på en gennemsigtig, fuldstændig og rettidig meddelelse af oplysninger fra Kommissionen i overensstemmelse med de standarder, der er fastsat i artikel 25 i forordningen om genopretnings- og resiliensfaciliteten, som er minimumsstandarder. Udvalget anmoder derfor om, at de operationelle aftaler, der er indgået mellem Kommissionen og medlemsstaterne, meddeles Parlamentet. Udvalget insisterer på, at Kommissionen regelmæssigt bør underrette Parlamentet om status for vurderingen af de nationale genopretnings- og resiliensplaner, herunder hvordan målene og milepælene er blevet gennemført af medlemsstaterne.
- *"Adgang for Europa-Parlamentet til en fælles database med detaljerede oplysninger om alle endelige modtagere af midler fra faciliteten i et elektronisk format"*. I denne forbindelse anmoder udvalget i overensstemmelse med punkt 11 i udkastet til betænkning Kommissionen om at kræve, at medlemsstaterne indfører passende rapporteringsværktøjer, som omfatter et detaljeret datasæt vedrørende de endelige støttemodtagere. Udvalget opfordrer til mere detaljeret rapportering med fokus på resultat- og effektindikatorer frem for output for at muliggøre en bedre forståelse af genopretnings- og resiliensfacilitetens rolle og additionalitet. Udvalget anmoder om, at sådanne oplysninger meddeles Parlamentet i fuld åbenhed.
- *"Adgang til finansiering gøres afhængig af overholdelsen af de værdier, der er nedfældet i artikel 2 i TEU, i henhold til de regler, som bliver fastsat med hensyn hertil for hele EU's budget"*. Minder i denne forbindelse om, at genopretnings- og resiliensfaciliteten i henhold til artikel 8 i forordningen om genopretnings- og resiliensfaciliteten skal gennemføres i overensstemmelse med forordningen om en generel ordning med konditionalitet⁴. Udvalget glæder sig over EU-Domstolens domme af 16. februar 2022 i sagerne C-156/21 og C-157/21, hvorved Ungarn og Polen i marts 2021 afviste de annullationssøgsmål, som Ungarn og Polen havde anlagt til prøvelse af forordningen om en generel ordning med konditionalitet. Udvalget bemærker i øvrigt, at et beslutningsforslag⁵ i Konferencen om Europas fremtid har opfordret til, at anvendelsen af ordningen med konditionalitet udvides til at omfatte alle overtrædelser af retsstatsprincippet, dvs. ud over overtrædelser, der kun berører Unionens budget. Udvalget glæder sig endvidere over Kommissionens beslutning om at udløse ordningen med konditionalitet i Ungarns tilfælde. Udvalget henviser til den fælles betænkning, der blev

³ Borgerpanel 4, underområde 2,3 — Fremme af europæiske værdier — henstilling 18: "At bringe EU-borgerne tættere på Unionen ved at skabe og styrke forbindelser med borgere og lokale institutioner såsom lokale myndigheder, skoler og kommuner. Dette vil forbedre gennemsigtigheden markant og nå ud til borgerne og kommunikere bedre med dem om konkrete EU-initiativer og generelle oplysninger om EU."

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2020/2092 af 16. december 2020 om en generel ordning med konditionalitet til beskyttelse af Unionens budget (EUT L 433I af 22.12.2020, s. 1).

⁵ Borgerpanel 2 (underområde 2,1 — Beskyttelse af retsstaten — henstilling 10).

vedtaget den 31. marts 2022 sammen med Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender i forbindelse med deres fælles mission om overholdelse af retsstatsprincippet i Polen. Ifølge denne fælles rapport og uanset den aktuelle geopolitiske kontekst bør EU fortsat insistere på sammen med de polske myndigheder, at Polen overholder de forpligtelser, der følger af traktaterne, med hensyn til respekt for demokratiet, retsstatsprincippet og de grundlæggende rettigheder. Det fremgår af den fælles rapport, at alle relevante instrumenter i retsstatsværktøjskassen bør anvendes med henblik herpå, herunder den årlige rapport om retsstatsprincippet, proceduren i henhold til artikel 7, stk. 1, i TEU, traktatbrudsprocedurer og ordningen med konditionalitet vedrørende retsstatsprincippet. Som følge heraf anmoder udvalget Kommissionen om at iværksætte artikel 6, stk. 1, i forordningen om en generel ordning med konditionalitet, også for Polens vedkommende. endelig understreger udvalget, at intet projekt bør finansieres under genopretnings- og resiliensfaciliteten, hvis det er i modstrid med EU's værdier, der er nedfældet i artikel 2 i TEU.

Endvidere insisterer udvalget i overensstemmelse med betragtning 20 og artikel 5, stk. 1, i forordningen om genopretnings- og resiliensfaciliteten og i overensstemmelse med punkt 26 i udkastet til betænkning på nødvendigheden af, at projekter, der finansieres af genopretnings- og resiliensfaciliteten, overholder princippet om EU-finansieringens additionalitet, og at genopretnings- og resiliensfaciliteten ikke, medmindre det er i behørigt begrundede tilfælde, bør træde i stedet for tilbagevendende nationale udgifter.

Endelig opfordrer udvalget i overensstemmelse med punkt 9 i udkastet til betænkning medlemsstaterne til at anmode om lån under genopretnings- og resiliensfaciliteten, for så vidt som Unionens lånerenter er attraktive for dem.

På længere sigt bemærker udvalget, at den nuværende flerårige finansielle ramme for 2021-2027 og Next Generation EU, også på baggrund af den nye geopolitiske baggrund, der blev udløst af krigen i Ukraine, muligvis ikke stiller de nødvendige midler til rådighed, som Unionen har brug for. Udvalget anmoder derfor Kommissionen om at vurdere, om genopretnings- og resiliensfaciliteten bør forlænges ud over den nuværende forpligtelsesperiode eller endda blive et permanent instrument, samtidig med at det sikres, at de nuværende mangler med hensyn til parlamentarisk ansvarlighed og tilsyn afhjælpes.